

Anordning. Saa vidt mig bekendt, har der tidligere været nogen Modstand mod en saadan Ordning, men jeg ser saaledes paa det, at den Form for Undervisning, som det foreliggende Lovforslag byder, vil være den bedste. Endvidere adskiller det foreliggende Lovforslag sig fra den gældende Lov ved at fastsætte Skolernes Drift som en Slags Mellemtung mellem Statsdrift og Privatdrift. Det kan jo være, at adskillige Medlemmer af det høje Ting er noget betænkelige herved og mener, at man her gaar for vidt i Henseende til Statsdrift. Jeg tror imidlertid, at vor Navigationsundervisning er af en saæregen Art, at en saadan Ordning vil være et stort Fremskridt, og at man kan være ganske beroliget i saa Henseende. Da jeg antager, at det vil være ønskeligt, at Enkelthederne i Lovforslaget drøftes i et Udvalg, skal jeg ikke komme nærmere ind herpaa i al Almindelighed.

Jeg vil dog gerne gøre nogle faa Bemærkninger om enkelte Punkter i Lovforslaget. I den foreslaaede § 23, 1ste Stykke, nævnes, at Handelsministeren kan godkende Navigationsskoler følgende Steder: Aabenraa, Aalborg, Bogø, København, Marstal, Nordby paa Fanø og Svendborg, hvis disse Skoler opfylder de i Paragraffens 2det Stykke nævnte Betingelser. Det vil heraf ses, at den nuværende Skole i Rønne paa Bornholm er foreslaaet nedlagt. Naar denne Skole foreslaas nedlagt, sker det efter Forhandling med de paagældende Myndigheder og under Hensyn til, at Skolen gennem de sidste 4—5 Aar har været saa svagt besøgt, at man ikke har ment, det vilde være forsvarligt fremdeles at drive Skolen som Navigationsskole i strengeste Betydning, men derimod har ment det forsvarligt at drive Skolen som Kyst- og Sætteskippereskole.

Den her foreslaaede § 24, 1ste Stykke, siger, at med den Begrænsning, der er nævnt i § 23, garanterer Staten de godkendte Skolers Drift. Her har vi Kærnepunktet i Forandringen fra det nugældende. Det forekommer mig, som jeg nævnte før, at det er en god Ordning, man her søger at indføre, idet den efterhaanden vil stabilisere vore Navigationsskoler i en Grad, som er højst tiltrængt. Ved den foreslaaede Affattelse af § 24, 2det Stykke, tages Sigte paa at specialisere Undervisningen. Det har tidligere været saaledes her i Landet, at samtlige Skoler har undervist i alle Fag til de forskellige Eksaminer, baade Kystskippereksamen og Sætteskippereksamen, almindelig Styrmandseksamen og Skibsførereksamen. Man har imidlertid i Lovforslaget

søgt at indføre en Specialisering, saaledes at Undervisning til Skibsførereksamen kun skal gives paa enkelte Skoler. Som Følge af denne Ordning, der maa siges at være højst kærkommen, vil Udgifterne for Staten blive betydelig mindre, idet det jo almindeligvis gaar saaledes, at jo mere Undervisningen kan specialiseres stedligt, des mere kan man indskrænke Lærerantallet. Det er selvsagt, at naar en Skole ikke besøges af ret mange Elever og Undervisningen dog skal omfatte saa mange Fag, kræves der et større Antal Lærere i Forhold til Elevantallet, end der vil kræves, naar Undervisningen specialiseres mere indenfor de enkelte Skoler.

Den foreslaaede Affattelse af § 31, sidste Stykke, omhandler Fiskeskipperskolerne. Her er et Forhold, jeg gerne vil standse ved et Øjeblik. Foruden de nævnte 7 Skoler, findes der her i Landet 4 mindre Skoler, der underviser til Kyst- og Sætteskippereksaminerne. Disse smaa Skoler er oprindelig oprettet i den Tanke at støtte Fiskeriet gennem Undervisning til Fremme af Fiskeriets Driftsmaader, og de er senere gaaet over til at give Undervisning til Elever, som søger til de mindre Skibe i vor Handelsflaade. Efter min Mening har disse Skoler overordentlig stor Betydning, en Betydning, som gør dem berettigede til ogsaa at optages i Loven. Da jeg, som sagt, mener, at Lovforslaget maa gennemgaa en Behandling i et Udvalg, vil jeg haabe, at man der ogsaa kunde drøfte denne Side af Sagen. Desuden er der jo Skolen paa Færøerne og endelig den nyoprettede Sætteskippereskole paa Bornholm. Ogsaa disse 2 Skolers Stilling vilde jeg gerne have drøftet i Udvalget.

I Bilag 3 vil man finde en Oversigt over den finansielle Virkning af Loven. Denne synes jeg maa virke som en anbefaling af den foreslaaede Ordning, idet de Beparelser, der herefter opnaas, er ret betydelige. Af Lovforslagets Bemærkninger ses det, at man har ydet et Statstilskud til de hidtilværende Navigationsskoler paa 54 000 Kr., men yderligere er der efterbevilget et Statstilskud, der har været ret stærkt stigende i de sidste 4 Aar. I Finansaaret 1917—18 blev der bevilget et ekstra Tilskud paa 13 254 Kr., men i 1920—21 var det steget til 63 000 Kr. Sammenlagt med det ordinære Tilskud paa 54 000 Kr. bliver Statens Tilskud til den nuværende Ordning ca. 117 000 Kr. Det vil ses af Bilag 3, at man mener, at den nu foreslaaede Ordning vil kunne medføre, at man kommer ned paa et betydeligt lavere Tilskud fra Statens Side, ned paa ca.